

MŰEK közlemények

Külön tárlókban mutatta be a könyvtár az építészeti szakkönyveket és folyóiratokat.

A szovjet élet azonban a mult értékes hagyományait is megőrzi, és megbecsüli. Lomonosov és Lobacsevszkij, Mendelejev és Popov műveit magyar, orosz, angol, német nyelvű régi kiadásokban is láthattunk a kiállításon.

A nagy orosz és szovjet költők, írók művei mellett képzőművészekkel foglalkozó könyveket, városképeket, utikalauzokat is bemutatott a könyvtár. A kiállításon a mult század nagy orosz festőinek alkotásairól készült művészi reprodukciókban gyönyörködhetek a látogatók.

A Műszaki Egyetem Központi Könyvtára által rendezett kiállítás nemcsak az egyetem szempontjából jelentős, hanem kulturális kapcsolataink szempontjából is, amelyek a baráti Szovjetunióhoz fűznek bennünket.

A kiállítást Trautman Rezső építésügyi miniszter 1961. március 7-én nyitotta meg, s az ünnepélyes megnyitáson részt vettek az egyetem rektora és professzorai, a Külügyminisztérium és Művelődésügyi Minisztérium képviselői, több könyvtár és kulturális intézmény vezetője. Küldöttség képviselte a budapesti szovjet nagykövetséget. Tekintettel a nagy érdeklődésre, közel két hónapig volt nyitva a "Szovjet kultúra és tudomány" c. kiállítás.

Dr. Fónyad Ernő

+ + +

FOLYÓIRAT UJDONSÁGAINK

A Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtárának folyóiratállománya nemcsak a korszerű magyar műszaki felsőoktatás nélkülözhetetlen segédeszköze, hanem nemzetközi mértékkel mérve is igen jelentős gyűjtemény. A több mint egy évszázadon át gyűjtött anyag értékét elsősorban a gyarapítás tervszerűsége adja meg, és a teljességre való törekvés jellemzi. A tudományos kutatás és mérnökképzés szempontjából oly fontos alaptudományok - matematika, kémia, fizika - ugyyszólván valamennyi klasszikus folyóirata megtalálható könyvtárunkban, kevés kivételtől eltekintve, hiánytalan évfolyamokban. A két világháború, főképpen a második okozta súlyos veszteségeket igyekszünk fáradságot és költséget nem kímélve pótolni. Könyvtárunk költségvetése évi 300 000 forintot meghaladó összeget biztosít a hiánypótló rendelések céljára.

Különösen figyelemre méltóak következő hiánykiegészítő beszerzéseink: A svéd *A c t a M a t h e m a t i c a* 1935-ben megszakadt folyamát kiegészítettük és továbbra is megrendeltük. Beszerztük az *A m e r i c a n M a t h e m a t i c a l M o n t h l y* első 63 kötetét,

a Proceedings of the American Mathematical Society 1-8. kötetét. Teljessé tettük a Zeitschrift für Naturforschung mindkét sorozatát, az Analist, az Analytical Abstracts, az Analytica Chimica Acta évfolyamait. Beszerzéseink eredményeképpen a Helvetica Chimica Acta és a Journal of Polymer Science teljes anyaga az olvasók rendelkezésére áll. Ugyancsak hiánytalanok a Nuclear Science Abstracts eddig megjelent kötetei. Közel 70 kötettel pótoltuk a Zentralblatt für Mathematik und ihre Grenzgebiete évfolyamait. A Hoppe-Seylers Zeitschrift für Physiologische Chemie 1947-ig teljessé vált, és 1960-tól ismét folyamatosan jár. /A hiányzó kötetek rendelés alatt./ A Journal of the American Chemical Society 35 beszerzett kötetével ez a folyóiratunk is hiánytalanná vált. Sikerült beszerezniünk a Chemical Abstracts Decennial Index I-V. kötetit /1907-1956./, ezzel kémikus kutatóink munkáját jelentősen megkönnyítettük.

A legfrissebb anyag beszerzésénél elsőrendű szempontunk az olvasók, tehát az oktatók, kutatók és a tanulóifjúság igénye. Az igényeknek igyekszünk elébe menni, állandóan figyelemmel kísérve a kiadói prospektusokban, folyóiratokban meghirdetett új lapokat, és amennyiben szakreferenseink azokat szükségesnek és megfelelő színvonalúnak találják, megrendeljük. Különös fontosságot tulajdonítunk annak, hogy a napjainkban jelentkező új tudományágak periodikaanyagát megjelenésük után lehetőleg azonnal olvasóink kezébe adhassuk. Ilyen megfontolások alapján szereztük be az atomfizika, az atomtechnika, a rakétameghajtás és az automatizálás, az elektrotechnika, a műanyagkémia- és technika legmodernebb folyóiratait. A korszerű publikáció-technika egyre inkább előtérbe hozza az un. nem folyóiratjellegű időszakos kiadványokat: az évkönyveket, kongresszusi kiadványokat, a kutatóintézeti jelentéseket stb. E rendkívül fontos és többnyire igen friss közléseket tartalmazó kiadványtípusok nagy számban találhatók könyvtárunkban.

Legújabb műszaki folyóirataink: Die Verpackung - a modern csomagolástechnika folyóirata. Kybernetik - a szervezetben és automatákban lejátszódó vezérlés és szabályozás hírvitele és adatfeldolgozása. Journal of Electroanalytical Chemistry Abstracts Section - értékes új referáló lap. A közölt kivonatok átfutási ideje 2-3 hónap. International Plastics Engineering - új műanyagipari szaklap. Index Chemicus - az Institute for Scientific Information lapja, havonta regisztrálja, és indexeli az új kémiai vegyületeket a folyóiratok megjelenése után legkésőbb harminc nappal. Tájékoztató a Tudományos Kutatás Tervezésének Igazgatásának és Szervezésének Nemzetközi Irodalmáról - a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának kiadásában.

Értékes és korszerű folyóiratállományunk naponta 12-20 óráig áll a folyóiratolvasóban olvasóink rendelkezésére.

Cholnoky Tiborné

+ + +

A NEHÉZIPARI MŰSZAKI EGYETEM KÖNYVTÁRÜGYE A MÁSODIK ÉVTIZED ELEJÉN

Fiatalkorunk egyetemünk 1959-ben ünnepelte fennállásának tizedik évfordulóját. Mint a nehézipari műszaki felsőoktatás intézményét, nevelő, oktató és kutató munkájában támogatja a Központi Könyvtár, szem előtt tartva egyetem és könyvtár kapcsolatában azt a tapasztalati tényt, hogy nagy könyvtárak kifejlődhetnek tudományos intézeteken /egyetemen/ kívül is, de az egyetemek teljes kibontakozása nem képzelhető el nagy kapacitású könyvtárak nélkül. Az egyetem könyvtárügyének fejlődését és a fejlődés irányvonalát a következő szempontok alapján elemezhetjük: szervezeti kérdések, az állomány gyarapodása, állományhasználat az oktatás és nevelés szolgálatában.

Szervezeti - igazgatási téren a hálózati elv jut érvényre: a hálózati központ /a Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtára/ szervezett módon, a szükségletek és feladatok, valamint a körülmények tényleges ismeretében teljesíti feladatait. Ugyanakkor központi könyvtárunk módszertani segítséget nyújt a tanszéki könyvtáraknak; a szerzeményezés ügyrendjét kidolgozta; központosítja a szerzeményezést, s ellátja őket katalóguscédulákkal.

E központosítás teszi lehetővé, hogy egyetemünkön a szerzeményezés koordinált, ami a műszaki irodalom ésszerű és gazdaságos gyarapítását biztosítja /devizaigényes könyvek, folyóiratok és egyéb művek tekintetében is/.

Egyetemünk könyvállománya 1949-ben 1088 kötet, 1955-ben 64 182 és 1960-ban 126 119 kötet. Gyarapodása az utóbbi két évben évente 11 000 kötet. A kurrens folyóiratok száma 1958-ban 1121, 1960-ban /31 országból 20 nyelven/ 1300. Az idegennyelvű folyóiratok aránya 80 %. A folyóiratok tárgyköri megoszlása: bányászat 319, kohászat 305, gépészet 346, egyéb 330. Mint a bányászat és a kohászat tudományos szakkönyvtára, a könyvek és a folyóiratok vonalán egyre inkább eleget tudunk tenni feladatainknak. A szakkönyvtári munka területén a kohászat és bányászat irodalmának osztályozási problémáit a könyvtár kiadványsorozatában /4. és 5. sz./ ismertette, s ezekkel - valamint a gépészet idevágó problémáival folyamatosan foglalkozik jelenleg is.

Az állománygyarapodás jelentős forrása lett a kiadványcsere. Cse-rekiadványok: az Acta Technica, az egyetem idegennyelvű közleményei.